

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.034/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (10. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 14.K.702.412/2021/9. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2018. augusztus 1. napjától 2021. február 28. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a szolgálati hely Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Állományban, község szolgálatteljesítési helyen (működési körzetben) teljesített szolgálatot körzeti megbízotti csoportparancsnok beosztásban. A perbeli időszakban rendszeresen a működési körzetén kívül járőri, szolgálatirányító parancsnoki feladatokat, valamint járőrszolgálatot is ellátott ellentételezés nélkül, az emiatt benyújtott szolgálati panasza elutasításra került.

A felperes keresete, az alperes védírata

[2] A felperes a keresetében a perbeli időszakra 1.198.150 forint megbízási díj, és annak 2019. december 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, (2)-(5) bekezdésére, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 21., 24., 25. pontjaira, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 26. § (1) és (2) bekezdéseire, a szolgálatparancsnoki tevékenységről szóló 14/2017. (III.24.) ORFK utasítás 2., 3., 4., valamint 30-33. pontjaira, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.) 2. számú mellékletére, valamint a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéletében foglaltakra alapította. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 100 %-ában határozta meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.198.150 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a 30/2015. BMr. 2. számú mellékletében, a KMB Szabályzat 2., 3. d) pontjában, 15., 20., 21., 22., 24., 25., 37. pontjaiban, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 4., 5., 10., 60., 61. pontjaiban, valamint a Szolgálati Szabályzat 69-70. §-ában foglaltakra alapította. Megállapította, hogy a felperes a hivatásos állomány tagjaként megbízható volt átmeneti jelleggel a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. A KMB Szabályzat egyértelműen kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás

elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők (Mfv.I.10.751/2016/4.). A Szolgálati Szabályzatot elemezve, a KMB Szabályzat és a Járőr Szabályzat egyes rendelkezéseit összevetve kiemelte, hogy a körzeti megbízott és a járőr feladatai elválnak egymástól, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható. A körzeti megbízott beosztása nem foglalja magába a járőri beosztást. A lefolytatott bizonyítás alapján megállapította, hogy a felperes a KMB Szabályzat 24. pontjában foglaltakkal szemben a működési körzetén kívül rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó járőri feladatokat. Nem fogadta el az alperes hivatkozását a KMB Szabályzat 21. c) pontjában foglalt különleges jogrendre (veszélyhelyzetre), mert a perbeli időszak elején még nem állt fenn veszélyhelyzet, továbbá a felperes többletfeladatok ellátására történő utasítására nem csak eseti jelleggel került sor. Nem tartotta alaposnak az alperes azon hivatkozását sem, hogy a járőri feladatok a körzeti megbízotthoz képest alacsonyabb beosztáshoz tartoznak, a Hszt. ugyanis nem csak a sajátjánál magasabb beosztásra írja elő a megbízási díj fizetésének kötelezettségét. Az irányadó ítélkezési gyakorlatra utalással megállapította, hogy az ellátott feladatok a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a felperes részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 100%-ában határozta meg figyelemmel arra, hogy az összegszerűséget az alperes nem vitatta, továbbá a felperes a többletfeladatokat folyamatosan, munkaidejének túlnyomó részében látta el, és tilalmazott feladatokat is végzett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásban és az ítélet indokolásában helytelen következtetéseket vont le, tévesen állapította meg, hogy a felperes az eredeti beosztása mellett végezte a megbízást, ezáltal jogszerűtlenül alkalmazta a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (5) bekezdésében foglaltakat. A hivatásos szolgálati jogviszony létesítésével a felperes önként vállalta, hogy rá is vonatkoznak a Hszt. 13. § (1)-(2) bekezdései, amelyek értelmében köteles azokat a feladatokat ellátni, melyeket számára jogszerűen előírnak, meghatároznak. A felperes többletfeladatot nem végzett a járőri, valamint egyéb, utasításra ellátott feladatainak teljesítése alatt, mert ugyanabban az időtartamban nyilvánvalóan nem teljesíthette egyúttal a körzeti megbízotti feladatait is; egy időben két feladat ellátása nem kivitelezhető.

[6] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy alperes a fellebbezésében a szolgálatirányító parancsnoki tevékenységet nem érintette, továbbá kizárólag anyagi jogi jogszabályt jelölt meg. Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. A Hszt. 13. §-ára történt alperesi hivatkozás nem releváns, a jogviszonyt a maga teljességében szükséges vizsgálni, egyes terhek nem eredményezik a jogosultságokról történő lemondást; másrészt – mivel a megbízási díj jogintézménye a felek között fennálló különleges közszolgálati jogviszony egyik tartalmi jellemzője – ezen hivatkozás erősíti a megbízási díjra jogosultságát. Az elsőfokú bíróság nem azt állapította meg, hogy a kétféle beosztás szerinti feladatait ugyanabban az időpontban végezte, hanem azt, hogy azokat havi szinten látta el

egymás mellett, párhuzamosan, mivel a járőrszolgálatok teljesítése mellett a körzeti megbízotti feladatainak havi ellátása alól – az alperes által nem vitatott nyilatkozatának megfelelően – nem került mentesítésre. A bírói gyakorlat következetes abban, hogy a munkáltató csak adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat; az alperes ezzel ellentétes okfejtésének elfogadása kiüresítené a kinevezéseknek, a beosztási- és illetményrendszernek, valamint a megbízási díj jogintézményének alapvető szabályait. Rendszeresen körzeti megbízotti működési körzetén kívül is látott el rendőri feladatokat, jellemzően járőrszolgálatot, melynek szabályozása teljesen hiányzik a rá irányadó KMB Szabályzatból. Feltételezve, hogy a két beosztásnak van egy szűkebb metszete, akkor is megállapítható, hogy a pertárgyi szolgálatai, mivel nemcsak működési körzetére szorítkoztak, azon túlmutatnak. A körzeti megbízotti és a járőri beosztások különbözőek, a feladatokat normális esetben párhuzamosan hajtják végre azonos illetékességi területen. Hivatkozott arra, hogy az e tárgykörben általa képviselt jogértelmezést a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla is osztotta.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival az ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[9] Az alperes a fellebbezésében a megbízási díj jogalapját a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, valamint (5) bekezdésének megsértésére hivatkozással vitatta, e körben azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát.

[10] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott csoportparancsnoki beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[11] A perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát az képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra.

[12] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatok normatív szabályozásának, valamint a közvetlen vezető munkaköri leírásban rögzített feladatokon túli, eseti jellegű feladatok elvégzésére való utasítási jogának a munkaköri leírásban való rögzítésére figyelemmel a járőri, valamint az egyéb, a keresetben megjelölt feladatok végrehajtásával a felperes működési körzetén kívül nem a beosztásától eltérő tevékenységet látott el, ami nem minősül többletfeladatnak. Ahogyan azt a törvényszék ítéletében a töretlen kúriai gyakorlatra hivatkozással helyesen hangsúlyozta, a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[13] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes általa megjelölt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján elvégzett feladatai nem tartoztak a kinevezése szerinti körzeti megbízotti beosztásához. Helyesen utalt arra is, hogy a munkáltató esetenként valóban utasíthatja a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[14] A fentieket az alperesnek a Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdéseire való hivatkozása nem cáfolta, hiszen a felperes és az alperes közötti hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezésről történő lemondással. A felperes a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének eleget tett, amikor az alperes utasításait teljesítve az eredeti beosztásához nem tartozó járőri és egyéb feladatokat is ellátta.

[15] Az alperes által sem vitatottan a felperest a körzeti megbízotti feladatainak elvégzése alól nem mentesítették, azokat havi szinten el kellett látnia, így a fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett visszatérő, rendszeresen jelentkező, a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek – a

Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján – a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[16] Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának és (5) bekezdésének sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[17] A megbízási díj mértéke körében az alperes a jogalap tekintetében előadott hivatkozásaira figyelemmel állította az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegét, az összecszerűség körében megsértett jogszabályi rendelkezést külön nem jelölt meg. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapította meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 100%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerűségi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban az általános vitatás mellett jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. Így a jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[18] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[19] Az ítélőtábla a határozat bevezető részében az alperes 2023. január 1. napjával megváltozott megnevezését az Alaptörvény – tizenegyedik módosítását követően hatályos – F) cikk (2) bekezdésére és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel tüntette fel.

[20] A felperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (5) bekezdése alapján

30.000 forint perköltséget számított fel. A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a peresztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét – az összecszerűen megjelölt perköltséggel szemben – a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 4. § (1) bekezdésére, továbbá 3. § (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, mivel – arra történt hivatkozás hiányában – az IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazását igénylő eltérésre indokot nem látott.

[21] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[22] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. szeptember 6.

dr. Kecskés Zsófia s.k.

dr. Bíró Péter s.k.

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró